

KUSTBON

== Veckotidning för svenskarna i Estland. ==

Tredje årg. N° 19.	Prenumerationspris.	Utgives av Svenska Folkförbundet i Reval alla onsdagar. Ansvarig redaktör: N. Blees. Redaktionens adress: Riddargatan 3, Reval	Annonspris. 50 penni pr mm. I Sverige: 10 öre pr. mm. I Finland: 20 penni pr mm. För annons, som införes 10 eller flera ggr, räknas 20% rabatt.	2 juni 1920.
	1 månad Mk. 1:50 helt år " 18:— I Sverige: 1 månad Kr. 0:50 helt år " 6:— I Finland: 1 månad Fmk. 1:— helt år " 12:—			

Föredragsturnèer ut till öarna

Lördagen den 22 maj på kvällen anlände professor Johan Bergman med fru till Hapsal, varifrån de på pingstdagens morgon fortsatte till Ormsö, där professorn höll tre intressanta föredrag inför en talrik hänförd åhörarskara.

Det första Ormsöföredraget hölls pingstdagens afton på kyrkovallen och behandlade ämnet Nykterhetsfrågans läge i Sverige. Talaren gav en översikt över frågans historia, den svenska nykterhetsrörelsens uppkomst i samband med den märkliga tusenårsfesten 1830 till minne av Ansgars första uppträde i Sverige. Den äldre nykterhetsrörelsens främsta märkesman var Per Wieselgren (1800—1877). Under 20-års perioden 1855—1875 låg rörelsen nere, men under senare delen av 1870-talet vaknade den till nytt liv och var nu sju resor radikalare än förr. Nu riktade den sig mot alla rusdrycker och syftade till totalt rusdrycksförbud. Den blev inom kort Sveriges största folkrörelse och räknar ännu omkr. 400,000 organiserade föreningsmedlemmar. Längre blev den utan inflytande på lagstiftningen, men så snart den allmänna rösträtten införts, ändrade sig detta förhållande. Redan 1911 invaldes 131 förbudsvänner i andra kammaren. Första kammaren, som nämnda år hade blott 7 förbudsvänner, räknar nu 55. I år framlägger den 1911 tillsatta officiella nykterhetskommittén ett förslag om allmänt rusdrycksförbud att träda i kraft under förutsättning att det godkännes vid folkomröstning av en kvalificerad majoritet. Tack vare nykterhetskommitténs försumlighet att ej förr bli färdig med detta viktiga förslag (den har behövt 8 år därtill), kunde dr Ivan Bratt, som framlade ett färdigt förslag om individuellt förbud för fylleterister och ett vidlyftigt kontrollsystem, få experimentera med detta besynnerliga och allt annat än populära projekt, vars resultat emellertid, ingalunda motsvarat dess anhängares förhoppningar. Svenska folket är, i likhet med det amerikanska, hellre benäget för ett radikalt och heroiskt förbud mot hela eländet.

Det andra föredraget hölls annandag pingst på middagen, likaledes på den vackra slutningen utanför den urgamla Ormsökyrkan. Det behandlade Världskrigets verkningar och åhördes av en mycket

stor publik. Tal. klargjorde krigets orsaker, och redogjorde för dess följder i politiskt, socialt, ekonomiskt och moraliskt avseende. Fyra väldiga riken, det ryska, tyska och österritiska kejsardömet, samt det turkiska sultanriket hade gjorts maktlösa och delvis slagits sönder i spillror. Vad historien förr behövt ett halft årtusen att åstadkomma, hade här 5 korta år förmått. Och även segrarne hade gått ur kriget ekonomiskt, moraliskt och fysiskt försvagade, med undantag av en makt Förenta staterna, som egentligen vid sidan av England är den enda makt som vunnit någon större vinst på den stora europeiska konkursen. En ljus sida av kriget har varit den frihet som äntligen kommit så många fördom förtryckta folk till del, men som ännu ej kan fullt mogna och utnyttjas under den allmänna utarmning som följt i krigets spår. Vid båda dessa föredrag avtackades talaren å publikens vägnar med några varmhjärtada ord av folkskollärare Joel Nyman.

Det sista föredraget i Ormsö hölls i Kärrslätts missionshus och utgjorde en utförlig levnadsteckning över Sveriges populäraste historieföreläsare, Anders Fryxell. Å de talrika åhörarnes vägnar tackade kommunalordföranden Lindquist i välvalda ordalag den svenske föreläsaren.

I Reval behandlades likaledes de två förstnämnda ämnena. Intresset var övervallt mycket stort.

Torsdagen den 27 maj reste professor Bergman med Fru till Sverige.

I Ormsö bodde de besökande i prästgården, där pastor Malm med sedvanlig gästfrihet nu liksom vid andra dylika tillfällen underlättade S. O. V. strävanden.

Rektor Einar Spjut från Finland har likaledes företagit en föredragsturnè ut till våra svenskbygder. Landsborna ha varit mycket intresserade av föredragen.

12 föredrag ha hållits, i Kärrslätt, Rälby, Hullo, Österby, Nuckö klockargård, Gutanäs, Paschlep, Roslep och å Lilla Rågö.

Överläggningar i skolfrågor m. m. å nämnda platser ävensom i Ormsö prästgård och å Odinsholm, i Ormsö prästgård med den samlade lokalstyrelsen för S. O. V. å ön. Sådana överläggningar å 10 platser.

Dessutom har rektor Spjut besökt Wichterpal.

Den 29 maj reste rektor Spjut tillbaka till Finland.

Joel N—n skriver om dessa besök:

Ormsö har haft den stora glädjen mottaga besök av så framstående personer som folkhögskoleföreståndaren Einar Spjut från Kronoby, Finland, samt professor Johan Bergman med fru från Sverige. Rektor Spjut vistades härute från 14—20 maj, herrskapet Bergman anlände pingstdagen och avreste redan tredjedag pingst. Rektor Spjut besökte de flesta av öns byar och höll föredrag i Kärrslätt, Rälby och Hullo i alla skolfrågor, särskilt folkhögskolan, dess uppkomst och mål. Skada bara, att besöket inträffade under brådaste såningstid, så att många ej hade tillfälle höra dessa ypperliga föredrag. — Även professor Bergman hann med tre föredrag, två på kyrkogården över ämnena Förbudsfrågans läge i Sverige och Världskrigets följder samt i Kärrslätt över ämnet Sveriges populäraste historieföreläsare. Dylika sakrika föredrag har Ormsö tidigare ej haft nöjet höra.

Estlandssvenska Handelsbolaget har numera blivit registrerat av Justitieministeriet och kan således upptaga verksamheten för uppgivit ändamål.

Ett möte av intresserade har utlysts till torsdagen den 3 juni.

En Pingstutfärd till Rågö.

Redan länge före Pingst talades det om en utfärd, som de s. k. "glada" medlemmarna av S. O. V. i Reval skulle företaga. Det var redan beslutat att resa till Nuckö, men då någon, som känner förhållandena där, avrådde oss från att fara dit, beslöt vi ganska snabbt att styra kosan till Rågö. — Och det ångra vi ej.

Pingstdagen kl. 4,15 foro vi 17 till antalet med tåget till Baltischport. Dit ankomna, amottogos vi av Herr Treugut därstädes, som hade den stora vänligheten att inbjuda oss alla till sitt hem på supè. Sent skola vi glömma denna stora vänlighet och det hjärtliga sätt, på vilket familjen T. emottog oss. Där sammanträffade vi också med Herr Skollärare Pöhl från Lilla Rågö, som

med några unga sjömän kommit för att med två segelbåtar föra oss över till ön. Efter ett hjärtligt avsked från vårt värdfolk begåvo vi oss till båtarna. Aftonen var rätt kylig och det var motvind, men tack vare filter och ett par kryssningar ankommo vi efter en timmes färd välbehållna till Lilla Rågö bygga. Där hade många Rågöbor församlat sig för att hälsa oss välkomna. Om vi hade frusit under överfarten så värmdes vi där snart genom det emottagande, som kom oss till del. Landningsplatsen var smyckad med blommor, ja t. o. m. på densamma hade blommor strötts. Hjärtliga handslag växlades och många varma ord flögo över från dem, som mottogo oss, liksom från oss till dem. Nu gälde det att finna tak över huvudet för så många främmande, men tack vare Fru Pöhls outtröttliga arbete och omsorg, blevo vi alla gott plaserade. Icke sovs det mycket den natten, men det gjorde ingenting. Vi stodo dock följande morgon glada och muntra upp. Det gavs då rätt mycket att göra. Efter intagen frukost besökte vi det lilla kapellet på ön. Kraftigt klingade sången och stämde oss till aktningsfull eftertanke. Under ledning av en ärevärdig gammal Rågöbo besågo vi de tyvärr förstörda minnesmärken från den tid, då Rysslands zar på denna lilla ö njöt ett fridfullt familjeliv. Därpå skyndade vi hem till skolhuset för att iordningställa en scen för vår lilla föreställning. Då passande lokol saknades gjordes snart i ordning en scen i det fria med skolhuset som bakgrund. Var scenen primiliv så spelade icke dess mindre deltagarna med liv och lust sitt enkla stycke. Publik hade talrikt infunnit

sig och emottog det, som vi kunde åstadkomma med synbar belåtenhet. T. o. m. gäster från Baltischport hade infunnit sig. I synnerhet vill jag här framhålla att folklekarna togo sig utmärkt bra ut i strålade solsken och vackra dräkter. Därefter sjöngos sånger av alla gemensamt och vi kände, huru genom denna utfärd till Rågö, band knötos mellan Rågöborna och oss, band som, det hoppas vi, skola bli bestående för framtiden. Ty vi skola ej glömma de många "välkomna åter", som från vänliga hjärtan tillropades oss. H B—e.

Rickholtz.

I Roslep, Rickholtz, har under våren skarlakansfeber härjat och denna hemska sjukdom tycks inte vilja giva med sig. Förutom de förut förekomna dödsfallen ha ytterligare två sådana förekommit, i det att Kristjan Koinbergs två barn fått duka under för denna lömska farsot. Även tredje barnet lär insjuknat och tillståndet betänkligt. Då ju skarlakansfebern är en högst smittosam sjukdom och man lätt kan överföra sjukan vid beröring med kläder o. s. v., vore därför den största försigtighet av nöden för att sjukdomen ej må utbredas vidare. Detta borde alla rättänkande personer komma i håg och ej utsätta sina barn för den största fara. Men hur handlar man nu ofta, kanske mot ett bättre vetande, och förklarar sjukan ej är smittosam, ja t. o. m. att det ej förekommit någon smittosam sjukdom alls. Så ha t. ex. folkskolorna i Bergsby och Roslep på grund av föreskrift från krets läkaren för sjukdomens skull fått avbryta sin verksamhet. För att sjukdomen ej skall

spridas har även samme läkare genom polismyndigheterna förbjudit alla offentliga sammanträden. Att allt detta är gjort från hälsosynpunkt sett för att hejda sjukdomen är ju en självklar sak, och påståendet att lärarne skulle vara emot andliga möten, som även äro förbjudna under epedemins pågående eller att dessa själva efter eget godtycke skulle avslutat skolarbetet, är en sak som saknar all grund. Dylika påståenden kunna fällas endast av högst okunniga personer eller sådana som mot ett bättre vetande vilja sprida skvaller och onda rykten. Nej, kärleken till nästan, kärleken mot våra barn fordrar att vi skola försöka motarbeta smittosamma sjukdomar efter bästa förmåga och alla föreskrifter från myndigheternas sida härvidlag kunna endast hälsas med tillfredsställelse. A. H—n.

Rickholtz.

Till följd av den rikliga nederbörden har vårarbetet på åkrarna hitintills varit förhindrat. Numera tycks man dock överallt kunna upptaga detsamma samt redan även gjort början med sådd och potatissättning. — Vinterrägen har även tillföljd av den myckna nederbörden, — på vissa platser tagit skada.

Även sjöfarten har börjats i det att några skutor redan varit i Reval med ved. Nu lasta flera skutor potatis för Finland för att där byta mot andra varor, som ej stå att erhålla i Estland. Numera lär man dock ej utan regeringstillstånd i Finland få införa potatis och inom härvarande sjöfartskretsar ser man med oro saken an i det man före denna lags utgivande redan inlastat potatis.

Fosterlandet, fädernas arv.

Av A—i—e.

(Ur "Hemtrevnad" 1918.)

Forts. fr. nr 18.

"Lag skall vara satt och skipad till efterrättelse för hela folket, både rika och fattiga: och till skillnad mellan rätt och orätt. Lag skall bevaras och hållas, de fattige till värn och de fridsamme till frid, men de ospaka till näpst och skräck. Lag skall vara de rättvisa och rättfärdiga till heder, men de vränga och orättfärdiga till rättelse." I de orden kan hela den svenska lagens anda genom tiderna sägas vara uttryckt.

I den gamla s. k. hednalagen gällde det: "öga för öga, tand för tand", så framtörseelsen gällde inhemsk man. Med utlänningen var man mindre noga, hans liv och egendom stod ej så högt i kurs.

Så kommer kristendomen till nordnorden och börjar få fotfäste i landet. Den tar med klokhet upp allt vad gott, som finnes i den gamla laggrunden och bygger vidare på densamma. Men nu sökte man, så långt man det förstod, göra det i den ande, som tog sig uttryck i den gamla ståtliga Västgötalagens första ord: "Kristus skall vara den främste i vår lag." Och efter de riktlinjerna: manlig fasthet, stränghet och allvar, och hörsamhet för Kristi bud fortgår sedan lagbyggandet inom Sveriges land seklerna igenom. Det blir en ståtlig byggnad, som väcker samtids och eftervärlds beundran. Den vill skapa ett rättsskaffens och ärligt folk, starkt och fast, fritt och lyckligt. Låt oss blott tänka på ett par enskilda drag av densamma, i vilka den redan under medeltidens mörka dagar står

många sekler framom andra folk i Europa: den aktning den kräver för kvinnan, och den rätt den ger henne. Birger Jarls lag om kvinnofrid har djupa rötter ända ned i den tidens rättskipning.

Och ett annat drag. Medan i alla Europas länder allmogen hölls under livegenskapens tunga ok, frigåvos så småningom trälarna i det ena landskapet i Sverige efter det andra, tills genom konung Magnus Eriksons landslag av år 1335 träldomen för alltid avskaffades, emedan "ingen må vara träl eller kallas så, ity att Gud haver frälsat dem likaså väl som oss."

Ett fritt folk i ett fritt land, tryggt i skyddet av egna lagar, så har vårt svenska folk sedan urminnes tid levat i sitt land.

Förstå vi att skata det arvet? Hava vi tackat Gud för detsamma? Tackat och sökt bliva det värdiga genom

"Sanning och dygd,

Kärlek för fädernebygd,

Lydnad för konung och lagar?"

Ensam och avskilt från den övriga världen låg det land germanerna bortom Östersjön utvalt åt sig. Vikingatågen bröto avskildheten och läto nordens folk träda i beröring med andra sydligare folklag, som hunnit längre i utveckling, konstskicklighet och kultur. Nordbon var sedan urminnes tider ett läregirigt folk och vad vikingarna sågo av högre odling i främmande land, det sökte de att med enkla medel tillgodogöra sig, mendetta dock alltid så att de på de efterliknade föremålen satte en egen särprägel.

Men först i och med kristendomens införande börjar dörren till den europeiska odlingen att sakta öppna sig även häruppe,

och de, som här äro den högre kulturens bärare, äro missionärer, präster och munkar. Ej stodo de själva högt på bildningens trappa, men en och annan av dem kunde dock både läsa och skriva i bok. När sedan klotserväsendet långsamt slog rot, då blevo även här klostren de härdar, där de bokliga kunskaperna omhuldades och frodades. Men utanför klostermurarna trängde de föga. Ännu på Sten Stures tid var läsekonsten så föga spridd, att man i en samtida urkund hör omtalas att en offentlig handling skulle förses med rådets underskrift, och de av rådets herrar, som läsa kunde, funno den vara riktigt uppsatt. De av riksens råd, som kunde läsa! de funnos således, som ej ägde den insikten, t. o. m. bland dessa rikets främste män. Men då lägges också grunden till en större läroanstalt i Sverige, när Uppsala universitet 1477 anlades. Nu var lärdomen ej som förr bunden blott vid klostren, nu skulle dess ljus börja lysa ut över landet.

Det gick långsamt, men det gick dock. Boktryckarekonsten blev en kraftig hävstång, reformationen en än kraftigare. Och allt ifrån gamle kung Gösta gjorde Sveriges konungar så mycket som tid och förhållanden medgävo för att låta det ljuset lysa klarare. Redan på Gustav Vasas tid inrättades skolor i riket, skolor, vitt skilda från våra skolpalats. Skolor, där undervisningen började klockan 5 på morgonen och rakte i 12 timmar, och där färlan brukades lika flitigt som boken, men skolor, som stodo öppna för fattigmans barn lika väl som för adelsmannens. Flere brev från konung Gustav Vasa till allmogen manar folket att sätta sina barn i skola.

Segelfartygsbyggandet pågår och det är att hoppas, att några av dessa redan i höst kunna sjösättas. A. H—n.

Ormsö.

Illvilja eller dumhet kan man kalla det, som nyss blivit samtalsämne för några på Ormsö.

Den hårda tid, som vi f. n. leva i har pålagt befolkningen svåra bördor, i synnerhet känna bönderna på landsbygden skattebördan växa då man tvingas att lämna både matvaror och pennigeskatt.

Att skatterna nästan alltid vålla misstämning kan man förstå, men när man nu tänker sig kunna säga och påstå, att skatterna därför äro så stora att svenskarna vid valet till Konstituanten röstat på nummer 6 (det kristliga folkpartiet med vilket svenskarna ingått valblock) så är det, om icke barnslighet, så illvilja — avsett att splittra det svenska samhället. Att de svenska kommunerna betala lika skatt som alla andra här i landet är givet. Och om man vill åt regeringen, så har naturligtvis det svenska partiet därom ingenting att säga, ty vi äro icke med i regeringen likaså är ingen av n:o 6 med. Alla som följt med politiken borde veta att den nuvarande regeringen, är sammansatt av socialdemokrater (n:o 2), arbetarpartiet (n:o 3) och folkpartiet (7), då däremot kristliga folkpartiet, agrarpartiet, socialrevolutionärerna, ävenså svenskarna, tyskarna och ryssarna icke deltaga i regeringen. Ormsöbo.

Nargö.

Annandag pingst firades här svensk gudstjänst, för vilket tillfälle pastor Linder-

Långsamt gick det innan det svenska folket såsom sådant blev ett skriv- och läskunnigt folk. Redan på Gustav Adolfs tid uppgavs dock från flere socknar, att allmogem där ganska allmänt kunde läsa i bok. Och så utgingo under tidernas lopp ej minst från de fattiga hemmen i vårt land män, som stego upp till det dåtida vetandets högsta tinnar, som gjorde Sveriges namn aktat och känt ute i världen, som offrade sin tankes kraft, sitt snilles eld och sin uppfinningsförmåga åt att tjäna sitt land och göra det rikt.

Och var stå vi nu? Medan en stor del av Europas folk ännu äro analfabeter, d. v. s. sådana som varken kunna läsa eller skriva, finnes hos oss ej ett tolvårigt barn, som ej kan båda delarna. Ljusa och glada ligga skolhusen spridda över allt Sveriges land, spridande ljus och kunskap till ständigt nya generationer. Hava vi väl, som sig bort, tackat för det arvet? Kunskapens, allmänbildningens rika arv.

Eller hava vi tänkt på den del av detta arv, som utgöres av vårt härliga, malmklingande svenska språk, detta språk, om vilket en av den svenska odlingens främste banbrytare, Olaus Petri, yttrade: "Vi svenske höre ock Gudi till så väl som annat folk, och det mål, vi have, det haver Gud givit oss." Akta vi det arvet och vårda det genom att bevara det rent, ädelt och klangfullt, såsom det kommit till oss, eller förstöra och vanställa vi det genom simpla ord och tarvliga uttryck, hämtade ur landstrykarnes, och de sedligt sjunknas talesätt?

(Fortsättning).

stam reste hit ut. Skönt vore om sådana gudstjänster oftare kunde upprepas.

Reval.

Första dag pingst firades konfirmation i Svenska kyrkan härstädes. 13 konfirmander, 5 flickor och 8 pojkar, upptogos i församlingen.

Svår olycka.

Den 23 maj kl. 3 tiden på morgonen blev militärskrivaren Albinus Jürgens, 26 år gammal, under tåget. Den olyckliges två ben krossades så, att han avled 3 timmar senare i Juhkental. Den hädangångne var på väg till kontoret för att tidigt på morgonen undagöra arbet, för att sedan vara fri på pingsdagarna. För omkring 1 år sedan förlorade de ålderstigna föräldrarna sin andre son Erik, som föll på slagfältet.

Lokala meddelanden.

Fran Konstituanten.

Den 27 maj påbörjades behandlingen av grundlagen. Kring denna huvudfråga hava allas intressen samlat sig, ty det är ju laggivande församlingens huvudfråga, som omkring ett helt år behandlats i grundlagsutskottet. Att utskottet velat göra sitt bästa och försökt att giva regeringsformen en så demokratisk prägel som möjligt vill man icke förneka, men att minoriteternas (svenskarnas, tyskarnas, ryssarnas och andras) rättigheter till kulturell autonomi förbigåtts, måste man öppet säga. Detta gav också anledning till långa och heta debatter. Vårt program är tydligt och klart: Vi vilja själva ordna om våra inre kulturella och nationella angelägenheter och fordra garantier i grundlagen att så kan ske.

Utom svenska, tyska och ryska representantens anförande för minoriteternas rättigheter, försvarades vår sak även tappert av förre premiärministern K. Päts (agrarförbundet) och Ernits och Jans. Alla dessa talare bevisade att grundlagen i framlagd form icke giver åt minoriteterna den utlovade kulturella autonomi utan tvärtom hindrar deras kulturella och nationella utveckling. Arbetarpartiets representanter Anderkopp, Olesk och Strandmann försvarade däremot utskottets förslag. Huru utgången kommer att bliva visar den andra läsningen, men vi hoppas ännu att, såsom vår representant H. Pöhl framhöll, esterna, som själva prövat på oket och levat under förtryck, inse att våra fordringar äro berättigade och att överenskommelsen kan ske i godo.

Revals stadsarkiv återhämtas från Ryssland.

Som bekant evakuerades vid krigest utbrott en stor del av Revals stadsarkivs värdefullaste saker till Ryssland. I de närmaste dagarna avreser stadsarkivarien Grifenhagen för ändamålet till Ryssland.

Utlänningarnas passvisering.

Enligt inriksministerns beslut kunna hädanefter alla utlänningar låta visera sina pass i alla krets- och stads polisförvaltningar, utom i Reval och Harjen där viseringen sker å inriksministeriets passavdelning. Vistelsebiljett (lov att vistas i landet) kan numera erhållas genom polisförvaltningen. Vid anhållan har man att inlämna två fotografier till motsvarande krets eller polisförvaltning.

Något om frimärken.

Intresset för frimärkssamlandet har stegrats oerhört under de senaste åren, som ju också haft att uppvisa rekordet vad antalet av nytkomna frimärken beträffar. En väl anlagd och väl skött samling är värd mycket, det finns samlingar som värderats till miljoner och enskilda märken värda tiotusental mark. Men om nu t. ex. en gosse samlar de frimärken han kan få, köper något samt, vad som blir billigare än köp, byter åt sig utländska i stället för inhemska och sedan med omsorg sköter sin samling, kan han efter några år äga en ganska värdefull samling. Havudsaken är dock inte huru mycket samlingen är värd, utan fastmer det intresse som nedlägges på märkena.

Då så många frimärken förstöras genom vårdslös avtagning kunna några ord därom kanske vara på sin plats. Ett mycket enkelt behandlingssätt för frimärken är detta: man tager frimärket försiktigt från brevet eller också tager man en bit av kuvertet med. Sedan få frimärkena ligga i vatten, med bildsidan uppåt tills de lätt kunna befrias från papper och gummi. Nu sätter man frimärkena mellan två tidningar, där de få vara tills de äro torra.

Såsom nämnts är det förmånligt att få byta. Det egna landets frimärken kan man ju ofta få gratis, blott man vill. Byte sker antingen så att man beräknar värdet enligt någon av de större frimärkskatalogerna eller också för mindre värdefulla på så sätt att man får exempelvis 100 från ett annat land för 100 av det egna landets. Enligt*) annons är jag dock villig att för 100 från Estland sände 150 från andra länder. Om så önskas sänder jag 150 endast finländska men i så fall blir det ej så många olika. — Även andra märken tagas i byte.

Om det är någon, som önskar ytterligare upplysningar skall jag beredvilligt, så vitt jag kan, lämna dessa på samma gång jag sänder svarssändning.

Gösta L. Åkerblom,
Skolhusgat. 57, Vasa, Finland,
Kustbons representant.

Utlandet.

Utrymmet tillåter icke denna gång att införa notiser angående viktigare världshändelser. Då händelserna under den sista tiden icke heller varit av så särdeles stort intresse för landsbygdsborna skola vi först i nästa nummer lämna en kort överblick.

Betydlig prissänkning på varor i Amerika.

London, 20 maj. (O—nd.) Telegram från New-York meddela att alla pris med undantag av livsmedelsprisen falla betydligt. Personer, vilka sitta inne med stora lager, ha av bankerna tvungits att sälja. Skodon, gång- och underkläder ha under de senaste dagarna ansevärt fallit i pris, i medeltal med minst 20 %. Även andra varor ha fallit i pris. Samtidigt äro emellertid veteprisen i starkt stigande. Man räknar med 60% högre brödspris under kommande vinter.

Till Redaktionen insända brev.

Ett Förslag.

Från att en gång ha sträckt sig från Libau längs hela baltiska kusten ända till

*) Av misstag uteblivit, införes i nr. 20.

Narva har de svenskes bosättningsområde under århundradenas lopp smält ihop till de obetydliga öar och landtungor, som det nu omfattar. Och med järnhård hand skall utvecklingen visa, att detta område ytterligare kan förminska, ja, försvinna, därest ingen skyddande kraft kommer emellan. Här hjälpa (entigt förf. mening) inga skolor, ty också den mest upplista minoritet är dömd att under tidernas gång succesivt uppgå i majoriteten. Finlands svenskar utgöra härpå ett avskräckande exempel. Nej skyddet för denationalisering måste sökas i ett kraftigare medel.

Skall en kretssjälvstyrelse kunna betrygga vår nationalitet måste den i sanning vara ganska vidsträckt. Jag vet icke vilka utomordentliga befogenheter, ett kredsrad möjligen kan ha, men jag har all anledning betvivla att det skulle äga maktmedel att hindra icke önskvärd inflyttning.

Näval, någonting måste i alla fall göras, det äro vi eniga om. Men vem skall göra det? Vi behöva en representation, som, stöd omedelbart på Aibolands folk, har oinskränkt rätt att föra dess talan. Vi ha

då någonting att hålla oss till och fylka oss kring. Ju förr en sådan representation kommer till stånd, dess bättre. Jag tager mig därför friheten göra ett förslag:

Svenska folkförbundets styrelse tager initiativ till sammankallande av representanter för Aiboland som, valda genom omedelbara och hemliga val av alla myndiga svenska män och kvinnor, kunde föra Aibolands talan.

Det ankommer sedan på dem att bestämma, vilka åtgärder som skola vidtagas för vår nationella säkerhet. Tidningspolemiker i denna fråga endast skada vår position.

M. K.

Brevlåda

A. Wikström, Ormsö, Sviby. Ert inlägg i tvistefrågan skall förvaras som bevis vid den event. behandlingen av frågan vid dom-

stol. Om det icke blir rättegång kan inlägget längre fram införas.

Redaktionen.

J. Thomsson, Rickholtz. Införes i nästa nummer.

Lärosatser.

Liksom en frisk och arbetsduglig man icke äger moralisk rätt att ställa sig under förmyndare, så äger icke heller ett folk rätt att frivilligt avhända sig ens den minsta del av sin självständighet.

*

Liksom den enskildes medvetande, att han själv helt bär ansvaret för sina gärningar ökar verksamhetslusten och stålsätter karaktären, så kan endast det folk, som lyckats bevara sitt fulla oberoende, med snabbhet utveckla sig moraliskt och kulturellt.

*

Det folk, som, för att vinna trygghet mot krigets fador, söker skydd hos mäktiga granar och betalar detta skydd med uppgivande, delvis eller helt, av sin självständighet, har därmed sjunkit ned bland parasitfolkens föraktliga skara.

H C.

Svenska Folkförbundets
i Reval

årsmöte

avhålls måndagen d. 14 juni kl. 7 e. m. å Svenska Klubben, Bredgatan 15.

Styrelsen.

Alla föräldrar och andra
bildningsvänner
erinras därom att

Svenska skolan i Reval

påbörjar sitt 4 läsår i sept. 1920.

Anmälningar mottagas!

Adress: Riddaregatan 3.

En snygg svensktalande
ensamtjänarinna,

kunnig i alla hemmets göromål,
får bra plats i liten familj. Ny-
gatan (Uus tän.) 24, kv. 5.

Första inhemska försäkrings-aktiebolaget

"EESTI LLOID"

Huvudkontor: Reval, Langstrasse, 28. Telefon 624. Telegr. adr. „Eestiloid“.

Fullt inbetalt aktiekapital: Emk. TVÅ MILLIONER.

Övertager försäkringar av: Personligt lösöre, varor, material, inventarier, sten- och träbyggnader, fabriker och däri befintlig egendom, fastigheter på landet,

:: flyttbar lantegendom o. s. v. ::

emot skador genom eld, blixtslag och gas- eller ångexplosioner, såväl som sjö-, frakt-, och lantransportförsäkringar.

Försäkra Eder egendom medan tid är, det är för sent, när olyckan redan har inträffat.

Billiga premier. Liberala försäkringsvillkor. Prompt skadereglering.

Agenter antagas i alla städer.

Midsommaraftonen

planeras

en utfärd till Nargö

av Revalsungdomar.

Närmare angående villkoren och tiden m. m. å Kustbons redaktion, där deltagare kunna anteckna sig onsdagar och torsdagar.

Ett duktigt, renligt fruntimmer kan erhålla en god plats som

HUSA

hos en svensktalande familj utan barn. Endast förmiddagsplats. Adress: Direktör Rasmussen, Luisentalsgatan 12, mellan 4—5.

C. M. BERG

Rekommenderas:

Skrivmaterial, vykort, "eldtändare", "eldstenar", prima svensk toilettvål, elektriska ficklampor, olika lektyr för sällskapsspel, smycksaker och theglas.

I större urval leksaker för barn.

I parti och minut.

Billiga priser!

Stora Dorpatsgatan No 8.